

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 195/18
Λουξεμβούργο, 12 Δεκεμβρίου 2018

Απόφαση στην υπόθεση T-358/17, Moubarak κατά Συμβουλίου

Το Γενικό Δικαστήριο επικυρώνει τις αποφάσεις του Συμβουλίου των ετών 2017 και 2018 για την παράταση της ισχύος των περιοριστικών μέτρων που ελήφθησαν εις βάρος του Η. Moubarak, τέως Προέδρου της Αιγύπτου, λόγω των εκκρεμών δικαστικών διαδικασιών σχετικά με υπεξαιρέσεις αιγυπτιακών κρατικών κεφαλαίων

Για την έκδοση των αποφάσεων αυτών το Συμβούλιο είχε στη διάθεσή του επαρκή στοιχεία σχετικά με το πολιτικό και δικαστικό πλαίσιο στην Αίγυπτο, καθώς και σχετικά με τις δικαστικές διαδικασίες κατά του Η. Moubarak

Κατόπιν των πολιτικών εξελίξεων στην Αίγυπτο μετά τον Ιανουάριο του 2011, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε, στις 21 Μαρτίου 2011, απόφαση¹ για την επιβολή περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων που ταυτοποιήθηκαν ως υπεύθυνα για υπεξαιρέσεις κρατικών κεφαλαίων καθώς και κατά προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών συνδεδεμένων με τα πρώτα.

Η απόφαση αυτή, της οποίας η ισχύ παρατάθηκε κατά τα επόμενα έτη, ειδικότερα κατά το 2017 και το 2018, επέβαλε περιοριστικά μέτρα, μεταξύ άλλων, στον Hosni Moubarak, τέως Πρόεδρο της Αιγύπτου, με το αιτιολογικό ότι λόγω υπεξαίρεσης κρατικών κεφαλαίων κινήθηκαν σε βάρος του από τις αιγυπτιακές αρχές δικαστικές διαδικασίες βάσει της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς.

Ο Η. Moubarak ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ακυρώσει τις πράξεις με τις οποίες παρατείνεται η ισχύς της απόφασης του Συμβουλίου.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο **απορρίπτει την προσφυγή και επικυρώνει τις αποφάσεις του Συμβουλίου του 2017 και του 2018 για την παράταση του μέτρου δέσμευσης των περιουσιακών στοιχείων.**

Το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει, καταρχάς, τη νομιμότητα της παράτασης των περιοριστικών μέτρων στο σύνολό τους, την οποία αμφισβητεί ο Η. Moubarak βάσει του άρθρου 277 ΣΛΕΕ.

Το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει, καταρχάς, ότι η επιλογή της νομικής βάσης μιας πράξης της Ένωσης πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία επιδεχόμενα δικαστικό έλεγχο. Εν προκειμένω, οι αποφάσεις παράτασης εντάσσονται στο πλαίσιο συγκεκριμένης πολιτικής υποστήριξης των αιγυπτιακών αρχών με σκοπό, μεταξύ άλλων, την εδραίωση και τη στήριξη της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των αρχών του διεθνούς δικαίου. Κατά συνέπεια, δύναται να θεωρηθεί ότι οι αποφάσεις αυτές εμπίπτουν στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της Ένωσης (ΚΕΠΠΑ), και επομένως μπορούσαν να εκδοθούν βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ.

Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι, ακόμη και αν υποθεθεί ότι η κατάσταση στην Αίγυπτο έχει εξελιχθεί από το 2011, ενίοτε αντίθετα προς τη διαδικασία εκδημοκρατισμού, οι αποφάσεις του Συμβουλίου δεν παύουν να εμπίπτουν στον τομέα της ΚΕΠΠΑ.

Το Γενικό Δικαστήριο, αφού εξέτασε το ζήτημα μήπως το Συμβούλιο, προκειμένου να παρατείνει την ισχύ της απόφασής του, παραγνώρισε προδήλως τη σημασία και τη σοβαρότητα των

¹ Η απόφαση 2011/172/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2011, L 76, σ. 63)

στοιχείων που σχετίζονται με το πολιτικό και δικαστικό πλαίσιο στην Αίγυπτο, υπενθυμίζει, πρώτον, ότι τα περιοριστικά μέτρα στηρίζουν την ειρηνική μετάβαση προς τον σχηματισμό μιας μη στρατιωτικής και δημοκρατικής κυβέρνησης στην Αίγυπτο. Επομένως, τα μέτρα αυτά πρέπει κατ' αρχήν να εξακολουθήσουν να ισχύουν μέχρι την ολοκλήρωση των δικαστικών διαδικασιών στην Αίγυπτο, προκειμένου να διατηρηθεί η πρακτική αποτελεσματικότητά τους. Κατά συνέπεια, δεν εξαρτώνται από τις διαδοχικές αλλαγές της κυβέρνησης που επήλθαν στη χώρα αυτή μετά την έκδοση της απόφασης.

Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει, δεύτερον, ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε ο Η. Mubarak δεν μπορεί να συναχθεί ότι οι προαναφερθείσες εξελίξεις στο πολιτικό και δικαστικό επίπεδο υπονομεύουν συστηματικά τη διασφάλιση του σεβασμού του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο πλαίσιο των δικαστικών διαδικασιών στην Αίγυπτο. Επιπλέον, από τα στοιχεία που προσκόμισαν οι αιγυπτιακές αρχές προκύπτει ότι το δικαστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται οι εν λόγω διαδικασίες προσφέρει αποτελεσματικές εγγυήσεις όσον αφορά τη δικαστική προστασία και, ειδικότερα, τη δυνατότητα άσκησης ενδίκων μέσων ενώπιον του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου της Αιγύπτου.

Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο Η. Mubarak δεν απέδειξε τον προδήλως ακατάλληλο χαρακτήρα των πράξεων του Συμβουλίου υπό το πρίσμα των σκοπών τους.

Το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει εν συνεχεία τα επιχειρήματα που αφορούν την προβαλλόμενη προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων του Η. Mubarak στο πλαίσιο των αιγυπτιακών δικαστικών διαδικασιών.

Όσον αφορά τα επιχειρήματα σχετικά με την εκ μέρους των αιγυπτιακών αρχών προσβολή του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής και την παραβίαση του τεκμηρίου αθωότητας, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει, προκαταρκτικώς, ότι το Συμβούλιο μπορεί να βασιστεί σε εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες στην Αίγυπτο μόνον εάν τεκμαίρεται ευλόγως ότι οι αποφάσεις που θα εκδοθούν κατά το πέρας των διαδικασιών αυτών θα είναι αξιόπιστες, υπό την έννοια ότι αποκλείονται περιπτώσεις αρνησιδικίας ή αυθαιρεσίας. Επομένως, το Συμβούλιο οφείλει ενδεχομένως να εξακριβώσει την κατάσταση μέσω επαφών με τις αιγυπτιακές αρχές, εφόσον υπάρχουν πληροφορίες ικανές να δημιουργήσουν εύλογες αμφιβολίες.

Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι τα στοιχεία που προσκόμισε ο Η. Mubarak αφορούν εν μέρει τη γενική κατάσταση του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Αίγυπτο και δεν έχουν εμφανή σχέση με τις δικαστικές διαδικασίες που έχουν κινηθεί εναντίον του. Επιπλέον, από τα στοιχεία σχετικά με τις ποινικές διαδικασίες δεν προκύπτει έλλειψη αμεροληψίας ή ανεξαρτησίας των αιγυπτιακών αρχών. Κατά συνέπεια, τα στοιχεία αυτά δεν είναι ικανά να δημιουργήσουν στο Συμβούλιο εύλογες αμφιβολίες.

Όσον αφορά την προβαλλόμενη μη συμμόρφωση με τα γενικά κριτήρια της απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει, προκαταρκτικώς, ότι η έννοια της «υπεξαίρεσης κρατικών κεφαλαίων» περιλαμβάνει κάθε παράνομη χρήση πόρων που ανήκουν στις αιγυπτιακές δημόσιες αρχές ή τελούν υπό τον έλεγχό τους. Δεν απόκειται κατ' αρχήν στο Συμβούλιο να εξετάσει και να επαληθεύσει το ίδιο την ακρίβεια και την κρισιμότητα των στοιχείων στα οποία στηρίζονται οι ποινικές διαδικασίες που αφορούν τον Η. Mubarak. Αρκεί να ελεγχθεί κατά πόσον εκκρεμούν κατά του τελευταίου μία ή περισσότερες δικαστικές διαδικασίες σε σχέση με ποινικές διώξεις λόγω ενεργειών που ενδέχεται να εμπίπτουν στην κατηγορία της υπεξαίρεσης κρατικών κεφαλαίων.

Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει, μεταξύ άλλων, ότι, έστω και αν ο Η. Mubarak κατέληξε σε συμφωνία με τις αιγυπτιακές αρχές βάσει της οποίας επέστρεψε όλα τα ποσά που είχε υπεξαίρεσει σε μία υπόθεση ανακαίνισης ιδιωτικών κατοικιών, εντούτοις, η εν λόγω διαδικασία συμβιβασμού δεν είχε ολοκληρωθεί κατά τον χρόνο έκδοσης των προσαλλόμενων πράξεων. Πράγματι, ο Γενικός Εισαγγελέας της Αιγύπτου εκτιμά ότι η πρόταση του Η. Mubarak να επιστρέψει τα υπεξαηρεθέντα ποσά δεν απευθύνθηκε στην αρμόδια για τη σύναψη της εν λόγω συμφωνίας επιτροπή. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι το Συμβούλιο ορθώς θεώρησε ότι, στην υπόθεση αυτή, ο Η. Mubarak εξακολουθούσε να αποτελεί αντικείμενο δικαστικής διαδικασίας λόγω υπεξαίρεσης κρατικών κεφαλαίων.

Επιπλέον, το Συμβούλιο ορθώς λαμβάνει υπόψη και τις εν εξελίξει έρευνες στο πλαίσιο προσδιορισμού του υπεύθυνου προσώπου για τις πράξεις υπεξαίρεσης κρατικών κεφαλαίων, περιλαμβανομένων και των ερευνών που διεξάγει ο Γενικός Εισαγγελέας της Αιγύπτου, ο οποίος αποτελεί δικαστική αρχή.

Όσον αφορά τα δικαιώματα άμυνας του Η. Moubarak, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι το Συμβούλιο διαβίβασε εμπροθέσμως στον ενδιαφερόμενο τα στοιχεία που τον αφορούσαν και τα οποία είχαν παράσχει οι αιγυπτιακές αρχές πριν από την έκδοση των προσβαλλόμενων αποφάσεων. Επιπλέον, το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν εξέθεσε ρητώς στον Η. Moubarak τη σημασία των δικαστικών διαδικασιών τις οποίες μνημονεύουν οι αιγυπτιακές αρχές ως σχετικές με το πρόσωπό του δεν έχει από αντίκτυπο επί των δικαιωμάτων άμυνας του. Τέλος, το Συμβούλιο απάντησε στις κύριες ενστάσεις που προέβαλε ο Η. Moubarak πριν από την έκδοση των προσβαλλόμενων πράξεων.

Τέλος, όσον αφορά τον φερόμενο ως αδικαιολόγητο και δυσανάλογο περιορισμό του δικαιώματος ιδιοκτησίας του Η. Moubarak και την προσβολή της φήμης του, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το Συμβούλιο διαθέτει ευρεία εξουσία εκτίμησης και ότι μόνον ο προδήλως ακατάλληλος χαρακτήρας των περιοριστικών μέτρων είναι σε θέση να επηρεάσει τη νομιμότητά τους, πράγμα το οποίο δεν ισχύει εν προκειμένω.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησής της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη 📞 (+352) 4303 2582